Incipiũt colores rethoicales cũ cõcordã-
cijs figuraꝝ ḡmaticaliũ collectã p ma-
giſtrũ venerabilē engelbertũ leydis

Ramaticales figure velut auguſti-
nus phibȝ ad ſcripturaꝝ intelligē-
ciã pmultum ɔferũt quia ũl ꝓpijs i
ũbis fiũt ũl trãſlaticijs Et certũ ē ex hꝰce-
modi doctrinibꝰ omnes ſolē ſcripturas ɔtexi. Fi-
gure ꝑo dcē ad orõnis venuſtacionē plurimũ
ɔferũt adiumēti Ferme ſiqdē omnes Scema
tis ſpēs aut Tropi itē oratorias exornatioēs
aſſolēt numerari. hoīes autem ad venuſte
dcõnis ɔcupiſcēciã ſũt e ſuapte natura pcli-
ues. vt qua ī re homo beſtijs pſtet. in ea ipi
ceteris hoībus ſplendorē facũdie ãntecellant
Itaqȝ appme iocũdũ ɔgnitu ē qnã ſint ṽboꝝ
atqȝ ſenteciaꝝ exornatioens. qbꝰ laudatiſſi-
mi oratores et poete ɔceptas prius ſentencias
accuratiſſime atqȝ digniſſiē vel ediſſerere l'
ɔſcbē eniſi ſunt. vt cũctis a poſteris ingenti
gloria clarificētur Nec etas vlla ſuis de lau-
dibꝰ cõticeſcat Sed hijs q ḡmatice ſtudent
multo futurum ēē iocũdius. ſi pfecte norint
ꝙtã figure ḡmaticales cũ rthoricis coloibꝰ

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vicinitatē ſermo ꝓpe ydemptitatem cōtineant ꝙuis vtrimqꝫ appellacōnum eſſe varietas videat Etſi de exornacionū cū p̄ſatis figuris cōſonātia . varij tamē ē ee editi tractaticuli. illi tamē vt verum fatear meas in man⁹ ne adhuc quidē venē Itaqꝫ quid de p̄nti matrie prioēs magno freti ingenio pariqꝫ dilig̃cia āntehac cōſcripſerint neſcire me fateor. ꝓpt̄ vnius tn̄ p̄ces amici et ext̄noꝝ ſcholarium meorūqꝫ cōmēſaliū ꝓficienciā et vtilitatem quod m̄ deus ſuggeſſerit libens ipē cōſcribā Et in t̄ ſcribendū, id meis eciam diſcipulis ſcribendū ꝓnunciabo / ſat m̄ erit . vt quod īſtitui atqꝫ ſpopondi . opitulāte deo pſoluā Nec quiſꝙ exiſtimet me iſto i ope decturū eſſe ꝯſūmate . quis vſus dēat c⁹iibꝫ eē colo ris Hoc ſi a me petitū fuit i alio fortaſſꝫ ope explanabo Iam r̄thoicos colores iux̄ ſeiem tulianam conabor exprimere, et aliquē ex planans colorem ſimul ediſſeram . que ei fi gura g̃maticalis correſponderat

Riuſꝙ meū exequar inſtitutum de ge neribus dicendi . deqꝫ elegancia et cō poſicione . non nulla pretermittam Orato res tria eſſe dicendi genera affirmarunt .

attenuatum . mediocre . ſublime Et hec .
a ſe iuicē differencijs ſegregātur . ſcȝ v̓bis .
ꝯſtruccōē . ſentēcijs . coloribus . effectibus
In infimo ſiquidē ⁊ attenuato genere orator
auditorēs docē conat̃ . vſitatiſſimis igit̃ cog‑
niciſſimis qꝫ v̓bis vtit̃ . q̄ ſimplicia ſiſtit i or‑
dine . queadmodū wlgata locucōnis optinꝫ
ꝯſuetudo Et ſentēcias de reb9 īīmis ptinētī‑
bus ad edocēdū colorib9 explanat Orator in
genere mediocri . volēs auditorē ꝯgnoſcētē
aliqua afficere voluptate . verbis eorumqꝫ
ordine . ſentēcijs atqꝫ dignitatib9 medioc‑
bus vtitur In grandiloq̄o vero . ad animū
ꝯcitādū p̄fata ſūma ſint oportꝫ Elegans
dicit̃ oracio . q̄ ab oī dcōnis ꝉ orōnis vicio
imunis . vſitatis ꝓprijsqꝫ ex verbis conficitur
In ꝯpoſicō aūt dcōnū tūc inepta eſſe cēſet̃ cū
frequens efficit̃ vocaliū ꝯcurſacō . vtpote ſi
cū dcō p̓or i vocalem deſiuerit . dcō ſequens
tūc eciā incipiat a vocali Si tn̄ abſqꝫ crebra
vocalium ꝯpoſicione ſentencialis ſeruari non
poſſit integritas . ſatius eſt vocales concur‑
rere . qꝫ ſentencie totalitatem diminui Mala
eciam compoſicio eſt . cum dicciones mul‑
te ſibi proxime ſociate . ab eadem ꝉ littrali

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inchoāt elemēto l'cū ꝟbum mltociēs ſuper/
uacue itteratur. vel cum dictionis obſcure fit
ſuas in partes diuiſio . vel cum verba ſonitu
ſimita ſub vno cōtinēter efferunt l' cum dic/
tiōes eiuſdē caſualitatis atq3 cōſone deſinencie
ſibimet cōtigue collocāt . vel cū dcōnes vna
cōſtructibiles alioꝝ interpoſitionē tioꝝ nimiū
a ſeiuicē ſeiūgūtur

Xornaticēs orōnis a marco tulio cice/
rone ſcriptū ē binoꝝ eſſe moꝝ. q̄dam
ſiq̄dē in ꝟbis cōſiſtūt . illas ꝟborum nos
dicimus eſſe colores . Quedā vero in ſentē/
cijs conſiſtūt . et ille ſententiaꝝ exornationes
coīt appellant . vtrūq3 talit poterit intnoſci
dīā Si ornat9 i ꝟbis eorūq3 ſeie l' cōſtructi/
oē ſit9 fuit mutatis uerbis . aut eis ſecus ac
pride diſlocatis ſcdm eundē venuſtationis
modū color idē nō ꝑmanet . cū vero in rebus
ipſis que ꝟboꝝ ſūt comēde tegminib9 . ve/
nuſtas cōſtiterit eloquēdi . tunc quātūlibet
vaientur. res eedē verbis alijs depromātur
. eadē nimiꝝ ſententiaꝝ venuſtas perſeuerat

Erborū exornatioēs primit9 exordiar
explanare . tū poſtea ad ſententiarum
progrediar Repeticio eſt . cum in plurium

principijs oracionū contiguatū eadē dictio
crebro iteratur.et hec colore in racione qua
cuipiā conformare conamur aut labefactare
creberrimum vti conſueuimus.exemplum
vt michi iuſſa capeſſē fas ē.tu m̄ quodcūq3
hoc regni.tu ſceptra iouēq3 concilias.tu das
epulis accumbere dominū.et color apud ḡ
maticos anaphora nūcupat.quā int̄ ſpecies
.ſcematis dilucide ſatis explicuit allexāder.
Conuerſio eſt cū in finibus multarū orōnū
dictio eadem ſepe repetit.exemplū vt gra
maticā tu ſcis.loicam ſcis.rethoricā ſcis.co
lor iſte nullam ꝓprie i gramatica figuram
habz.q̄ ſibi plane reſpōdeat.ad omoleōton
tamen ꝓpt̄ extimā cōſonāciā referre licebit.ꝛ
iſta exornatio veluti p̄iens et ſubſequens in
cōfirmacoē et cōfutacoē.atq3 in conſtitucoē
per amplificacionē vel conqueſtionē locum
ſibi poterit vendicare.Complexio eſt.cum in
eiſdem oracionibus cōtinent elocatis vna
diccio ſepe in principio repetitur.ꝛ alia in fi
ne ſepe numero iteratur.exemplū vt.mag
nis dignus es laudum preconijs ſublima
ri.tu eni gramatice cōgruitates didiciſti.tu
ſubtiles argutasq3 logicorum raciocinacio

nes didiciſti. tu deniqȝ ꝛ̄thoico moꝛ̄ venuſte dicē didiciſti Palā ē ꝙ tu hic i oꝛōnū princi-
pijs. crebra fit vice ꝛ̄petitū. ꝙꝙ didiciſti. poſtrema ſibi oꝛc̄nū ꝑtes polite vendicȝ Hic
eciā colot ſub ḡmaticalis figure nomīe ab al lexādꝛo diſticte nuſpiā ꝛ̄dit. ad epinalēp
ſim tn̄ n̄ abſurde ꝛ̄ducat. ibi eteni dictio q̄ i pn̄cipio ſtatuit i fine eciā collocat vt. creſ
cit amor nummi q̄ntum pecunia creſcit. Tra ductio ē cū dcō vna i diūſ caſib9 ā ſignifica-
cīs ſepe locat. exēplū pmi vt ego hō. te ro- go hoīē3 vt te pauperis homis miſereat.
exēplū ſcdi vt ver9 ē amoꝛ quo abs te amoꝛ. et iocūdū ē aāri ſi nl iſit amari. Traductio
caūalis i ḡmatica. poliptotō appellat. ſigni- ficatiualis vēo ꝛ̄ductio. coꝛꝛ̄ſpōdētē ſibi i ḡ-
matica n̄llā hȝ figurā. Contꝛ̄cō ē cū abſqȝ re pugnācia. vni rei oppoita ꝛ̄buūt. vt an̄hac
fui ſtatura puſill9. nūc vēo ſū grādis. laboꝛ ē m̄ q̄es. iopia ē m̄ dimicie. flet9 q̄ꝫ riſ9. h̄ ē ꝟ
boꝝ ꝯtēcio. q̄ vēo fit ſentēciaꝝ. poſteius diſſēē Cū iſta exoꝛnacō nullā eḡmaticis figuis ſibi
ꝯſonātē obtineat. iā tpis haut pl9 de ea ꝑfa- boꝛ. & ſequētib9 dignitatib9 q̄ n̄llā h̄n̄t cū figu
is ꝯfoꝛmitatē. ſolas diffinicōes cū ſubiūctis

exēplis ꝯſcbā. ſi ti cuiuſpiā grā q̄ddā oporte
at aſſaiſtē Exclamatō eſt cū boi mali ꝛe āpli-
ficādi cā, hoīez. locū. factū. ā rē vllā aliā
exclamando alloq̄mur Et hac in āplificaci-
one potiſſimum vtendum eſt. cū rei alicuius
magnificatiue raciones āncesſerīt, exēplum
Qui vni dumtaxat homī per rei familiaris
clādeſtinā ſubduccionem dampnificenciam
irrogare non metuit. ille apprime facinoroſe
molitus eſt. et equo iuris moderamiē. ima-
niſſimos dignus eſt ſuſpenſionis gutturee
pperi cruciat⁹. q̄ꝫ ḡ ille nefaīe ppetrauit. q̄
ob nūmoꝝ iexplebilē cupiditatem. atqꝫ ppt
ꝯpendiū luteū lucīfaciēdū. inocentiſſimū ho-
minē ihm̄ ymmo ipam̄ inocēciā effēata mē-
te ac ig̃tiſſiā. in horrendum diſc̄men necis
induxit Hoc profecto. iudas effecit. o peſ-
ſimū hominē. o feram ſeuiſſimam. o hoſtē
truculentiſſimum. qui non externis in reb⁹
ſed in vita precioſiſſima ſuperoptimo hoī,
ymmo deo intulit dampnificacionē. Inter-
rogacio eſt cū argumenta ad alicuius pro-
poſiti roboracionem dicta ſuperius. paucis
ſub verbis recolligimus et concludimus
per interrogacionem. exemplū vt ſi poſſim.

velim . noſcā . facere . alteri amico ad modū ero gratum factur9 . ſi pfuturus ero oppluri, bus . cur quod tāto ope et facile ē factu . et acceptū atq frugiferū efficē denegarē Au, guſtin9 dicit vetuſtos oratores it' pcūctacōz et interogacōnē hanc aſſignare ſolere drām Percūctacō ſiquidē eſt . cū ad queſtionē nō pt eſt ita l' nō rndeti vt q̄s bon9 eſt aratro Interrogacō veō ē . cū ad fact ā q̄ſtionē ita vel non cōgruenter poterit rēſponderi Vt cū multum tibi antehac bonitatis impenderim Nonne iuſtū ē vt meo rurſus arbitō obſe' cūdes . hic apte valebit ita reſponderi Raci ocinatio eſt cū nos a nobis alic9 ppoſiti raci' onē querēdo expoſci9 quā tn̄ nos ptin9 ſub' itim9 rndēdo exemplum . o iacob ſtudeas do' mīo famulai . quid ita . q̄a ipſe te plaſma' uit . num aliam q̄p obcauſam . certe . quam . crebris vicib9 poſt tua tibi pecā pepercit p9 q̄ . p9 icuriā ſtudēdi . iobediciā pntum atq mgrōz . p9 mendacia ⁊ cetera puerilia de, licta . qui a tantis a tot malis te eruit . nō, ne illi racionabiliter ſatageres deſeruire Sētēcia eſt generalis oracio moralis . quid ad bonam vitam attineat breuit oſtendens

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quaternis · āt modis iſto ſolem⁹ vti colore
q̄ ei ſentenciā ſimplicē / aut duplicem / abſq̄
ſuperadiūcta rōe ꝓferim⁹ / ſi vtraq̄ ꝑſpicua
ſit vt neutra alic⁹ egeat racōīs Aut ſentē
ciā ſimplicē / q̄ duplicē cū ſubdita ꝓferimus
rōē · ſi ꝓpt dubietatē dimouēdā. q̄libȝ ad/
iūncte rōis īdigeat. exemplū de ſentēcia ſim/
plici abſq̄ racione vt q̄ bn̄fecerit bn̄ habebit ·
exemplū de duplici ſn̄ racione vt q̄ bn̄fecerit
bn̄ habebit · q̄ aūt malefecerit male habebit
· exemplum de ſimplici cū ratione vt puer
honoābit pn̄tē quia ab illo eſſe ſuſcepit · et
quia deus filio impauit ſuū honorificaē pn̄tē
· exēplū de duplici ſentencia cū racione vt
puer ſuū pn̄tem honore pſequens pbe facit
Nā ⁊ diuino morē gerit imꝑio · ⁊ oꝑ⁹ ſui pn̄/
cipiū veneratur At puer ille im ꝓbe ꝑpetrat ·
q̄ nullā honorificēciā ſuo exhibȝ genitoi Nā
⁊ diuinū temnit mādatū · ⁊ erga ſuū ꝑcre
atoi̇̄m pcit⁹ īngt⁹ reperitur Senes quia in/
tereſt alios erudire debebunt vitales pro
ferre ſentēcias. Cōtriū eſt · cum res vna di
uerſa p aliam comprobatur / ſed poſterior
oracio per interrogacionem profertur ·
exemplum vt vir maiori polleт valencia

ꝙ puer . vir autẽ huic ingentem lapidẽ moue
re nõ valet Si ꝙ vir ſaxũ mouere nõ poſſit .
an puer poſſet . ſi fortior nequeat . an quãt
debilior . Membrũ ẽ orõ cathegorica q̃ ps ẽ
ypotetice ꝓpoſitionis copulatiue t̃ diſiunctiue
. exẽplum ut mane ſurrexi iui ad eccãm .
horas meas pſolui Et q̃uis orõ membrata
duob⁹ poſſit ex mẽbris cõſtitui . ñ nunꝙ tñ
ex t'b⁹ t̃ q̃tuor t̃ qñqꝫ ul' ſex . ã ad ſũmum ex
ſeptẽ tot⁹ orõis ãbit⁹ ꝯſũmat . et int̃ mẽ/
brũ quodlibꝫ . quedã erit ſilencij pauſa fa/
ciẽda . vetuſti exiſtimarũt ĩ decẽti mẽbrorum
ꝯpoſiciõe maximã dicẽdi ꝯſiſtere venuſtatem
. Articul⁹ ab allexãdro dictus dyaliton . ẽ
cũ dcõnes mlte t̃ orõ mlta ceſa . abſqꝫ vllius
interpoſiciõe ꝯiũctionis efferũt . ſed loco ꝯiũcti
onis p⁹ quãlibꝫ pauſabit̃ dictioẽꝫ . exẽplũ
ꝑmi vt ĝmaticã . logicã . rethoicam didiſti
exemplũ ſcdi vt ĩ ĝmatice ꝯgruitate ĩ dya/
letice argumentacõnis acumine . ĩ oratorij
ſplendore ſmonis exiſtis egregie eruditus .
item ceſa eſt oraciũcula quedam imperfecta .
Continuacio eſt cum prioris oracionis con/
ſtructio eſt imperfecta . donec ei poſterior cõ/
tinue ſubiungatur . et in hac continuacione

vnū vbū crebro ſolet repetī vt q̄ bn̄ fecerit bene habebit Palam ē qꝫ hic prior orō . pꝰ quā ſubiicet . ſentencie cōplementū nō habeat . donec ei ſubſequens oracio continent aſſiſtat . et hac cōtinuacione ī tbꝰ ſolemus vti colorībꝰ . ī ſentencia . cōtrario / cōclusione . in ſentencia ſic . qui vicerit ille coronabit . in cōtrario ſic ſi ipſe gigantem deuicerit . an p̄uerꝫ vicē nō valeret : in concluſione ſic . ſi ille q̄ vicerit coronabit / ⁊ ſi ſanctꝰ paulꝰ deuicit liquido conſeq̄tur eū eſſe coronandū / Compar eſt cū membra plura in pari ferre ſilbarꝫ numero ꝓferūtur / exemplū vt petrꝰ dormiuit / librū cōſcripſit / illum diſtraxit Orator mēbrorꝫ ſilbās n̄ ſup digitos numerabit / vt plane dinoſcat / ſit ne membrū vnū ī ſillabica m̄ltitudine par altri nec ne Sed ſufficiat vt ſcd̄m auriū iudicia membra orōis eē eq̄ſillaba videāt / ſcd̄ū cōtigit / vt vnū membrū plures habeat ſilbās ꝫ breuiores . alterꝫ vō pauciōes ꝫ longioēs . ⁊ accentu tonoqꝫ plenioēs h̄ pacto tamēſi it membra n̄ ꝓrſꝰ ſit eq̄ ſillabarꝫ numeroſitas / propt̄ factam vtrīnqꝫ compenſationē in poterit vti / tur . Similiter cadens eſt cum dictiones due

tum dicciones due vel plures eiſdem in caſi
bus. terminacione ſimili proferūtur. exemplū
vt gregorius in ſermone eſt politior cicerone
. item melius eſt alauda quam pauonis cauda
Similiter deſinēs eſt cū dicciones nō caſua
les ſimili exitu depromūtur vt. iohānes probe
vitā degit. quia ſemper quiddam boni legit
Sepenumero qui rethoricē hys vtunt coloribus.
de binis vltimis loquor. eos in eadē oracione
ſepiſſima vice collocant. exemplum vt qui
natum celſum videt. propter ſtatum eius ridet
Simul cadencia atque omnis rigmica locucio.
ad eam dicūtur grāmaticalē pertinere figurā.
que omoleonton appellat Hys autem exor
nacioībus que ne bene quidē abſque ſtudio et
meditatione reperire poſſe videntur Perra
ro vtēdū erit. ne puerili ſtilo putemur cōſo
nātia delectari Agnominaciō ē cū dictioēs in
voce pene ſilēs diuiſa deſignāt. vt ñ q̄ris vēa
ſed vera Agnominaciō per variā diccionis mutaciō
nē fi aſſolet Aliquā ei diccō vna lrām vnā aut
plurēs minus hz. quam altera Aliquā vero hz āplius
Aliquā ſilbā curta poſt poſtea lōgat. ā ſilbē mu
tat accētus. ā lrā omutat. ā earūdē lrāꝝ ſeies
vaiat ā dicō vna per caſuū iflexionē ordinariā

fine tenus permutat . de omnibus hiisce modis
exempla clara subicerem . nisi ea satis esse
cuiqꝫ cognita estimarē . huiꝰ etiā vsus colo/
ris parcꝰ esse debebit . in ḡmatica ei para/
nomasia correſpondet . nā veluti allexāder inquit
Voces pene pares q̄ sūt diuisa notātes . dāt
paranomasiam Subiectio ē cū interrogamus
quid aut cōtra nos . aut pro adversarijs dici
possit . et id resellimꝰ respōdētes . vt nec ob/
esse nobis . nec aduersarijs p̄sidio videat .
exemplum vt quod a me petiuisti id nulla
tibi possum ratione negare . cur enim tuis vo/
tis nō obtēparē . an quia nō sum gnarus id
quod a me deposcitū ē faciendi . at ea i re pe/
nes artis p̄ceptiones . ne minimo quidē tēpe
me dudū exercui . an tue nollē satisfacē vo/
luntati . sed tibi bene de me pmerito mich i
llum valeo iure negare . an collati i me bn̄
facti . essem immemor . minime . cum bene/
ficiorum obliuisci nāqꝫ veluti improbissimam
coner defugere . si ergo nulla michi possit
causa suppetere . qua persuadere michi va/
leam vt michi fas sit nullatenus tua iussa
capessere quod a me factum iri voluisti . li/
bētissimū exhibicione opis adimplebo . iste

color in obiectarum cōfutacōe racionū multo
pulcherrime collocatur Gradacō est cū ꝟbū
ꝑus dcm̄ añq̄ ꝓdeat repetit. exemplū vt
ſtudiū parit ſciēciā. ſcia gloriā. gloria in/
uidiam. hic color in gramatica anadiplosis
appellatur Iſta exornacō appoſitiſſime i alic9
approbacōe ꝓpoſiti l' reprobacōe aſſolz ſitiari.
Diffinicō ē orō q̄ ē eſſe rei breuit̄ indicans
et pfecte. exemplū vt ille eſt fur. cū ſibi ra/
cio furis tota cōueniat. fur equidē eſt qui rē
alienā inuito dnō clam ſubduxit. cum ille
h̄ fecerit. quis eū eſſe furem inficiaret. Tran/
ſicio eſt. cum breuit̄ commemoram9. quid pre
dictū ſit. et cū ꝓponim9 quia de re poſterius
ſit dicendum. exemplum vt dicto de nomi/
ne dicendum eſt de verbo. Correctio eſt. cū
ꝓ verbo prius poſito aliud magis ydoneum
collocamus. et h̄ correctio augendi aliquid
minuēdi ve cauſa varijs mōis efficitur. ex/
emplum vt petr9 ñ itelligit parum ymmo
multum. ipſe non eſt ignarus ſed gnarus.
ipē ſcit aliquid. aliquid autem boni. ipſe pri
dem fuit inſcius. ſed ſtuduit. ſed profecit.
ſed ſcienciam eſt adeptus. alios correcti/
onis modos per ſe facile quiſq̄ notabit

Occupacō eſt cū dicamus nos aliquid aut dicē nolle . q̄ facē quod tamē maxime dic9 q̄ faci9 . exemplum vt aliquid de iacobo dicerē . ſi auderē . ſꝫ vereor enī meis vbis poſſe ad iracundiam ocitari Itaqꝫ de ipſo proſus ſilebō . nō dico ꝙ binos ipē filtreos calceos fouendi pedes grā induit Taceo ꝙ libens p tempora longa dormiret . ꝙ libenter ipē ludendi habeat liceciā id prſus ſubtiteo . nllū inde vbū eloquor . ne m̄ . iacobus incipiat ſuccenſere Diſiunctio eſt cū q̄libet dcio rcā ſuam habeat dictionē regentem . exēplum vt video iohānē . intueor florētiū . itē . petrus eſt ſubtilis ingenio . tenax memoria . facūd9 eloquio Coniunctio . eſt cum dictio regens in duarum medio dictionū rectarū locat . exemplum vt iohannem video et florenciū Adiunctio eſt cum dctio vna multos caſ9 gubernans . aut illis p̄ſitur aut poſtponitur . exemplum primi vt video iohannem et florencium . exemplum ſecundi vt iohannem et florencium video . Coniunctio et adiunctio in gramatica zeuma locucionis vel ſileptis nuncupantur Conduplicacio eſt cum verbum vnum vel plura vel amplificandi

ficādi boni mali de causa repetūtur·exemplum vt iudas t̄radidit xp̄m·xp̄m iudas t̄radidit In hac aūt cōduplacione nccē ē poꝝ ꝟboꝝ pnunciacioꝫ mutari vt q̄ pns dcā fuit semīt poste/rius acc̄ pferatur et sonitu dicātur eleuacione ·iste color epizeusis i ḡmatica noiāt Inter/ptacio ē cū sentēcia semel dcā iteꝝ aut sepius sub ꝟbis alijs tātūde significātibus explicat ·exemplū vt patrē necasti·genitorē īt̄fecis/ti·pntē pemisti ·isti duo nouissimi colores rē digua memoratu·audientiū mētib⁹ p ꝟborū t̄iteracionē ā sentēciarum alte infigūt Con mutacio ē cū q̄dā fit ꝟboꝝ cōuersio et sentēci/arū·exemplum vt ñō disciplul⁹ mgrm̄ ·sed magister docebit disciplulū·iste color i gra/matica vocatur·āthimetapola veluti p̄cedens color scilicet inīpretacio noiātur tātologia· Permissio est cū dic⁹ q̄ nos et omiā nrā al/terius tradimus potestati exemplū vt o·pie ihesu xp̄e scio et fateor·quia multa in bñfi/cia contulisti·libens aduersū te gratus ex/isterem·preter me habeo nichil·me totū tibi reddo·et tue offero ptāti·totus ego tu/us·me tuo vti voles vtere Dubitacio est cū ambigimus·quid de duob⁹ potius·l' quid

potiſſimū δ pluribus dicemus. vt iohannes
ſcit ğmaticā. gramaticā dicā. an eciā logi/
cam. vt rectius fatear vtrāqꝫ. itē iohānes
eſt mediocris neſcio an veri⁹ poſſim dicē.
qꝫ iohannes optim⁹ eſt atqꝫ oim̄ pſtātiſſim⁹
. Expedicio eſt cū p locū a diuiſione argu/
mentātes. l' cūctas affirmacoēs ꝯphēdendo
negatiē ꝯcludim⁹. ā oiā mēbra pter vnum
tollentes id vnū ſubiecto ineſſe concludim⁹
. exēplū abel occiſ⁹ eſt ab hoiē. ā ğ a ſeipō
ā a pntibus ā a caym. non ei id tpis pluēs
in mūdo hoies extabāt. ſed a ſeipſo n̄ eſt oc/
ciſus. qꝛ iuſtus erāt. nec a pntibus qui eū
tenerrime dilexerunt. palam itaqꝫ cōſequit̄
a truci caym innocuum abel ſeuo mucronē
necatum. item ſic aliud exemplum datur
vt homo eſt animal. aut ergo eſt animal
racionale. aut irracionale, non autem eſt
animal irracionale / itaqꝫ eſt animal raciona
le. Diſſolucō eſt cum multe oraciones abſqꝫ
interpoſitis coniunctionibus proferuntur.
exēplū vt mltos ipē libros conſcribe. codices
ediſcere laborato. ingens clericus fieri ſtude
Preciſio eſt cum quiddam dicimus. ex quo
reſidua prenoſci queat ſentencia. quam tñ

totaliter non effantur. exemplum vt ſi bene feceris. gaudio potieris. ſinautē male tu acerbiſſime ſed nolo dicere. et hic color in gramatica apoſiopaſis nuncupatur. Cō, cluſio eſt cum breuiter oſtenditur quid ex prius dictis aut factis conſequatur. exēplū vt ſi petrus eſurit ipſe deſiderat manducare petrus autem eſurit. itaqȝ recte concludo. ꝙ petrus deſiderat mādùcare. Nominatio ē cum alicui rei non habenti nomen aut non ſatis ydoneum. nouū nomen imponimus. ſignificationis uel imitacōnis cauſa. exem, plum pmi vt hoſtibus in vrbem irruentib9 poſſum dicere. hꝰ vrbs eſt magnum paſſa fragorem. id eſt vrbs cōfrigetur ac interi, bit. velut arbor que ob vim fractionis. ſonitum exprimit fragoralem. exemplum ſecundi vt homo mugit id eſt ſimiliter boui ſonitum emittit groſſum et anhelitum. ra, ro vocabulum aliquod nouum fingetur. Pronominatio eſt cum ꝓprio nomine ſub, titito. loco eius. rem quempiam ex aliquo ſuorum accidencium nominamus. ſic ali, quis appellatur vel pronominatur luſcus.

dines / amic⁹ ↄſanguineus ꝛc̄ . Denomina
cio eſt cū res aliq̄ adinuicē ↄtrahunt et nomē
vnius ꝑ alia collocat̄ / p hūc colorē iuentor
ponit̄ ꝑ inuēto l' eō . aut iſtrumētū ꝑ agēte
pn̄cipali . vt cult̄ aliquē ſauciauit id eſt hō
quēpiā leſit cultello / aliqn̄ cā ponit̄ ꝑ effcū
l' eō . vt luxuria ꝑ luxurioſo . aurū ꝑ anulo
aureo / ferrū ꝑ gladio ferreo / vt iſte ē ferro
peremptꝰ . aliqn̄ cōtinēs ꝑ contēto l' econt̄ . vt
tota leydis hic extat ↄgregata id ē omnes
leydenſes . hic color vſq; adeo celebris ē vſi/
tacionis . vt nōmodo ī ꝛ hoēs et poete verum/
eciā vulgares in quotidiano ſermone vtāt̄ .
et multas ſub ſe continet ſpecies methono/
mie . ad hunc colorem eciam reduci poteſt
ypallagium . Circuicio eſt cum pro dictioē
oracio collocat̄ / exēplū vt acumē ſtili muri
duriciem penetrauit id ē ſtilus murum per/
tranſijt . item iohannis artificioſitas / lr̄arū
liniamēta figurat id ē iohānes ſcbit . et iſta
exornacō ī ḡmatica perifraſ appellat̄ . Tranſ
greſſio ē cū v̄ba ſecꝰ ac rēs ↄſtructiōis ordo
depoſcit efferuntur / et fit duplicit̄ per trāſ
lectionē ꝛ ꝑ ꝑūſionē / Trāſiectio q̄dē ē cū dcō
nes q̄ in cōſtructione ſibi proxime iūgeſitur

ꝑ aliaꝝ interpoſicionē dcōnū a ſeiuicē dimouē
tur . vt cū adiectīm ſeaptur a ſubſtātiō . v̄bū
ab adūbio ꝑpoſicio a caūali . cōiūctio a cōiūc
tis . ſuppoſitū ab appoſito ⁊ dcō r̄gēs a rcā .
exēplū vt petrꝯ ml'tā m̄ bn̄ficēciā demrāuit
h̄ ſuppoſitū ab appoſito ſepat̄ , ⁊ adīm a ſub/
ſtātiō . Peruſio vēo ē cū ꝑponēda v̄ba pꝯpo/
nūt̄ ule econtra . vt placcā michi dedit io ,
hānes . oratores in varijs tranſiectiōibus
atꝫ verborum peruerſionibus . magnope
ſeſe exercitare ſueti ſunt . et in gramatica
tranſiectio dicitur pnthes̄ . peruerſio vero
anaſtrapha nuncupatur . Superlatio eſt
cum alicuius rei augende vel minuende cau/
ſa ſupra manifeſtam dicimus veritatem . et
aliquando quidem fit abſolute vt ſi inter
nos pacē ſuaueimus tocius nimirum orbis
dominium nanciſcemur . aliquando vero fit
cum quadam comparacione ſimili: ul' excel/
lenciori . Simili ſic . ipſe tam eſt amarus q̄
fel . excellenciori vero ſic ipſe eſt felle amarior
hic color yperbole nuncupatur . Intellectio
eſt . cum totum ponitur pro parte vel econtra
aut vnū pro plibus l' econtra . exēplū primi

vt mandi panē id ē ptem / ſanct⁹ ieron eſt noorthwych id eſt capud ieronis . vbi eſt ſcm̄ caro id ē hō, exemplū ſcdi vt elegi fle/tibus ora rigant id ē os . ego m̄ltum dentē amiſi id ē m̄ltos dentes / hax intellectionū prior vocatur ſynodiche / poſterior vero ſileſis . Abuſio eſt cū dictiones alique valde finiti má hn̄t ſignificationē et vna p alia collocatur vt ille ē pauc⁹ homo id ē puus . et ſmonē magnū multūq₃ effecit id ē longū . Tn̄ſlacō eſt cū res vna alteri eſt ſimil' . et nomen vni⁹ rei ad aliam tn̄ſfertur vt iſte habet manus niueas id ē albas . ⁊ roſea labra id ē rubea dentes q₃ eburneos id eſt albos lactea ſeu mellea vba pfert id ē dulcia Sic hō rapax lupus dicit ⁊ mordax canis et mitis agnus . Permutacō eſt cū orō aliam habet ſentēciā q̄ verba proferre videntur . et fit per ſimile l' cōtrariū . p ſilē ſic vt iſta eſt ſancta agnes id ē caſta velut agnes . ille eſt iudas id ē tra/ditor innocentis hois ſicut iudas . p cōtrariū vero ſic vt cum dico cuiq̄ pigro / q̄m feruī/dus es tu et agilis . aut cum ſpurca de femi/na loquor / q̄ caſta eſt iſta / nōne hec ſcā agnes eſſe putatur . in ḡmatica permutatio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

permutacō p ſimile / padigma et percōtra/
rium ꝓnomia vocatur / queadmodum tranſla
tio ſuperior metaphora nuncupatur

Icto de coloribus verborum . iam d
ſentēciarum exornationibus . dicen
dum erit . Diſtributio eſt . cū vnicuiqʒ ſuū
datur officium / exemplum vt officium dn̄i
eſt precipere . offitium vero ſerui obedire .
Licencia eſt . cum ſuperiores noſtros l' ami/
cos lite reprehēdimus . vt nobis non ſuc/
cenſeant . fit autem licencia dupliciter ſcilʒ
acriter et leuiter . ſi acriter quempiam ob/
iurgaē voluerim9 . eū primo laudabimus
deinde rephendemus . ⁊ ſi ꝓpt obiurgatioēʒ
nobis iraſci ceperit . obortā iracundiam ſub/
iūcto laudamiē ſopiem9 . exemplū vt olim
valde feruēter ſtuduiſti iohannes . tūc etei
totis i ſcholis neō tui poterat feruorē ſtudij
emulari . ſed vehemēt demiror / ꝙ priſtino
ſtudēdi ardore debto . ſecordie te deſidieqʒ de/
deras . nonne quod priſcis annis magna ſtu
dēdi iſtācia . nactus . tibi prorſ9 omē ſenſim
dilabitur . nōne tuum tempus is perditum
Nonne paternas pecunias magno cōgeſtas
ſudore . in vāliter et turpiter conſumpſiſti .

Si vero ſit bonū . cur illud incōſtanter deſe/
ruiſti. itaqꝫ veterem tuā laudabilem requiro
cōſuetudinē . et vehement abs te efflagito .
vt queādmodū olim diſcendis rebus aīm
tuum laudande intendeas . ita laudabilius
cōtinuaē ſtudiū velis . et laudabiliſſime cō/
ſūmare Aliqñ etiā leuit aliquem tphēdim⁹
& quidē biptito ſcz cū tuēnia . l' ſub nomine
ꝟtutis cū exceſſu . exēplū pmi vt aliqd i te
mali cōſpexi iohannes . ſʒ neſcio an id auſim
corripē . non eī ſcio q̊ nāmō increpacionem
meam ſuſcipies . ſed quia video . p meā taci/
turnitatem mltum poſſe tibi dampni imminē
ad ſalutem tuā quiddā loquar oportet . exē
plum ſcdi vt tu libent otiatis iohannes .
nūqm codicem intueris . nec diſcitas olim lit
teras l' ſemel pergis reuiſere . nimia corpus
tuum cura tueris nimiū qꝫ tuis pcis ocellis .
ſed reuēa h̄ nō eſt oculorū parcimonia . ſed
amiſſio ſciēcie tenebratio intellect⁹ . offenſio
pntum . mgrōꝝ dehonorificēcia . ſcandaliſacō
ſocioꝝ . clariora ad huc exēpla ſubiūgerē ſi
maior me ad res alias vtilitas vocitaret . Di
minutio ē cum ſuperbie vitande cauſa lau
dem noſtram aut noſtrorum paululu

m di/

minuimus: in omnibus tamen nos eē mi/
mos denegamus, exemplum vt ego nō sū
ineloquentiſſimus. non ſum pauperrim9/
non ſum imperitiſſimus id eſt ego ſū eloquē/
tiſſimus ditiſſim9 peritiſſimus et ſic de ſingul'
. Subiectio eſt cum breuiter oſtendimus
que bona vel mala ex alicui9 facto vel eius
omiſſione ſequuntur. vt ſi bene ſtudueris
ſciencias nāciſceris. laudes tibi multe dabū/
tur. parentes letificab. honorabis mgrōs.
exemplum bonum ſocijs largieis. ſi vero
male ſtudueris. cōtraria tibi mala cōtigēt.
Diuiſio ē cum argumētādo duas aut plués
in partes particionem efficimus et ſuam
cuiqꝫ parti ſubiciamus racionē. exēplum vt
pperam ex ſcholis manſiſti. ſchola ſiquidē
aut diſplicuit tibi aut placuit. ſi diſplicuit
cur introiſti. ſi placuit cur exiſti. ad hui9ce/
modi diuiſionem taliter ſolꝫ ad vtrāqꝫ partē
cōmutata dari reſponſio. ſi ſchola placuit
cur non intraſſem. ſi diſplicuit cur non exi/
uiſſem. Frequētacō eſt cū rēs oēs ſparſim
longeqꝫ deſte ſupei9 i orois fine breuit rpe/
titur. hic color cuiqꝫ ē pſpicuus ꝫ ob id non
egꝫ exēpli. Explicō ē cum i eadē ſentencia

ꝑmanemus . ⁊ tamen aliud atq; aliud dicē
videmur . et ſit dupliciter aut enim eandē
omnino rem dicimus . aut idem ꝓpoſitum
rationibus varijs approbam⁹ . eandem rem
ſub alijs verbis aut alia pronunciatione
vel tractatione ſepius referemus . ſub v̄bis
alijs ſic . pb̄r diuinas addiſcẽ ſcpturas . q̄ ſace-
dotis fungitur officio ſacrarum intelligētiam
paginarum ꝑcipere laborabit . et ille dicta-
tos a ſancto pneumate libros agnoſcere cu-
rabit . qui cōficiendi euchariſtie ſacramentū
ꝑtātem et ordinē acceptauit , ſub alia pro-
nunciacione , v̄ba eadē expliēdo repetuntur
vt ſacerdos leget diuinos libros . diuinos
libros leget ſacerdos . res eadem aut per ſer-
mocinationē tractat . aut ꝑ exſuſcitacōnē .
ꝑ ſmocinacōz q̄dē ſic . ſac̄dos qui diuinos li-
bros ſibi putat eē legēdos , ſepe ita ſecū loq̄-
tur . ad p̄ſbiterij culmē deo ꝑmittēte dueni
vt diuine pareā volūtati . vt deo obſequar
vt dn̄iq; q̄d ipe ſi iubeat ſedula veſtigacōe ꝑ
q̄rā . ex n̄llo me ēē meli⁹ diuiā poſſe ↄgnoſ-
cere voluntatem . q̄ ſacris e paginis . quas
deus michi velut ſue voluntatis monimen-
ta reliquit Nichil ergo videor michi poſſe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

facere melius. q̄m vt ſacras litteras plegā et plegens intelligā. et intelligens diuine ſatiſfaciā voluntati Quare ſac̄dos ſecū loquit̄ ſemp ego diuinoꝝ codicū itelligēcie īſudaui Per exſuſcitationē vero ſic. quis tam ſtulc9 eſſet. tā pue mentis. tā deniq̄ reꝝ ignarus vt neſciret deū magnis dignū eſſe laudib9. q̄ ſacras pagias crebra vice puolutat. q̄ ordi-narū conat̄ ſcripturarū intelligenciā addipiſ-ci. qui deniq̄ ſancte diuineq̄ ſapiēcie papi ende animos totos intēdit Dicto quō res eadē crebro dici poterit. iam dicet̄ qualit̄ idem ꝓpoſitum varijs poterit racōnib9 ſtabi-liri Primo ponet̄ ſentēcia ſimplex cū racōne Secundo racio alia cū ꝓpoſito ſub ṽbis com-mutatis explicito Tercio ſentēcia duplex po-net̄ cū roē duplici Quarto ꝯriū ſtatuet̄ Qn̄ ſimile locabitur Sexto exēplum cōgruens ſubiūgetur Septimo cōcludetur. Sentencia ꝑdicta. hac quibit maneie expliri Sacer-dos ſacras ſcripturas addiſcet vt diuinam poſſit agnoſcere voluntatem Et quoniam preſbiter puras ſuo i corde cogitaciones vo-lutabit. diuinis e paginis ſanctificos eru-et cogitatus Qui ergo ſacerdotali ſublimis

officio . ſacratas litteras ꝑpere negligit .
ꝑperam facit . nam quid deus velit ignorat
et animus ſuus impuratarum cogitacionum
ſordidibus inquinatur . ac ille preſbiter ſa/
pienter efficit qui volumina ſacro dictata
pneumate ſedulus perlegitat . nam ſupne
fit cōſcius voluntatis et cordis penetralia ſin
ceri meditatione decorat Eteni vehementer
unqnū eſt . vt cum ſacerdos habe͂ diuini q̄at
arbitrij notionem , eius eſſe malit ignarꝰ
et cum mentem ab omni prorſus ſpurce pen
ſitationis lue , retitare valeat expurgatam
impuris pocius eam velit cogitationū incur/
ſibus ſordidari , quēadmodū volucris mol
lem mavult . mundū ꝙ nidum habere q̄m
fetidis fedum ſtercoribus . ſacerdos mundā
pocius animam et purificos cogitatus habere
concupiet quam anime nidum ſtercoreis ve
lit ſordidibus contaminari . et ſicut iuuat
auem plene dinoſcere . quo ex loco fotura
corpus pabula valeat reperire Ita eciam
magna ſacerdoti voluptas incedet . cum e
notis diuinarum locis ſcripturarum . paſtu
ras animā veritatis eſcas extrahet ſtudioſe

Itaqꝫ ibeómim⁹ auguſtiu⁹ ⁊ alij ſancti ſac-
dotes ꝓbe m̄ fecisse videntur. q̄ die noctuqꝫ
meditarī i lege domī ꝯſueuerūt. ſi ergo racō-
nibus et exēplo patefactū eſt. ſacerdote diui-
nis debere paginis ſtudendi feruiditatē ad-
hibē pbr ſacras perdiſcere lrās eīnteē. Cō
moratio eſt cū ad pn̄cipale ꝓpoſitū ꝑ diuſas
racōnes ſepius reuenim⁹. veluti p̄dicantes
efficiūt. thema ſuū crebro reiterant. et h̄
poſſumus vti colore. cū expoliendo de re eadē
ꝑ varias loq̄mur racōnes. Contētio eſt cū
diuerſis diuſa tribuunt. exemplū vt ego
quidem ſum magnus. tu vero puus. ego
iunior exiſto. tu autem extas ſenior. Simi-
litudo eſt cum ad res aliquas uel ornandas
vel explicādas aut probādas alijs a rebus
non nulla ſumitur ſimilitudo. exēplum vt
ſicut luna a ſole lumē accipit. ita inſipiens
a ſapiente illuſtrationē percipit intellectus
Qui vniuerſas mundi facturas conſiderat.
illi ad rem quamqꝫ idonea nimirū ſimilitudo
cōueniet. ſi modo in ſimilium conſideracione
ſe ipſe exerceat diligenter, hic autem color
ad ycon redutitur. Exemplum eſt cum ali-
cuius hominis dictum aut factum narratē

exemplum vt eſto humilis / ſanctus petrꝰ
equidē dixit humiliamini ſub potenti manu
dei . et iheſus xp̄s i oībus humilter ſe . ſum
miſſeqꝫ geſſit . et tociens hic color cōmittitur
quociens ad alicꝰ ꝓpoſiti cōfirmacionē aliq̄
autoritas allegat . Imago cū res vniꝰ ſpei
rei altiꝰ ſpei in aliquo conformis aſſeue/
ratur . exemplum iſte currit velut equus .
mugit ſicut bos / ſibilat tamquam ſerpens .
item iſte eſt intellectu angelicus puritate
diuinus / corporali robore thaurinꝰ veloci/
tate volucrinus . Effictio eſt cum corporalis
forma q̄buſdā accidētibus deſignat . exem/
plum h̄ fecit paulꝰ . ſi eum nō ꝓbe dinoſcas
ex ſuis eū accidentibꝰ . corporis habitudīe
tibi manifeſtabo . ille eſt paulꝰ qui albo tec
tꝰ amictu / argēteo cingulo circūcingitur .
ꝛ q̄nquagenariū ſmaragdoꝝ dextra geſtat
in manu . criſpos habet ipſe capillos . ꝛ ex
inflicto ſibi vulnē magna ad huc in mento
remāſit cicatrix . oculos tenet ipſe ſublimes
et dudum coram circūfuſa plebis mltitudīe
per vaſalē circulū leuis tranſiliit . h̄ colorē
frequēt vtūt zelandrini . dicentes ille hoc

ſicut qui ſcabioſi eſt capitis. ⁊ cui⁹ genua et
tibie p caligas eminent laceratas / hĩ ḡ coloꝛ
ſubſtãcia accñtib⁹ alicui inoteſcit Notacõ
eſt cũ aliqua natura ꝓp̃is effectibus ꝺclãt.
ſic aliquis eſſe ſuperb⁹ oñditur / quia ſup/
bie opa ꝑpetrauit, exẽplum vt abiectus
quidã homo magnus videri geſtiebat / ex/
ternã veit ĩ vrbem. ꝓ ãphora vini cõplures
illic formoſos iuuenes cõduxit. vt eũ cõſe/
querẽtur cunctĩ. ſibiq; loquẽti per vnĩ⁹ diei
ſpaciũ nudatis capitib⁹ ſupplices ĩcuruaẽnt.
et factũ eſt ita A cunctis ipſe magnus exiſ/
timabatur et multoꝝ eſſe domin⁹ famulorum.
primoribus innoteſcit / ab illis invitat̃ ad
prandiũ. cum vinũ eſſet ſoluendum. dixit
burſifer me⁹ nũc abeſt q̃ multum valentes
abiuit cãpſũ pecunias. ⁊ cõuiuis adeẽt. ſoli⁹ tñ
ſolutione vini vobis nõ decẽt ſatiſfiei / ctas
ego vos omnes rurſus ad prandia inuito.
que pro vobis magnifice. et inſtruentur
parabo, Alij ſe venturos eſſe dixerunt.
poſtridie vir prefatus hoſpitibus remandat
ꝙ eius in terris quibus dominatur. magna
ſit orta ſedicio / eumq; repente. gracia ſopi/
ende diſcordationis diſcedere oportere. ſed

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cũ ẽdirz q̃t9 ymmo magñific9 . ꝓ rogatis hoſ
pitib9 et conuiuis . dapes deberet lautiſſi-
mas p̃parare . Sermocinacõ eſt cũ pſone .
de q̃b9 dicit̃ introducunt̃ loquẽtes . velut cu-
iuſq; ↄgruit dignitati . id ẽ doct9 loquatur vt
doct9 . dñs vt dñs . irat9 vt irat9 . exẽplũ vt
petrus ad me veit dicẽs . mgr̃ engelbte .
olim tua i ede ſũ aliquãtiſper verſat9 . itaq;
decere putaui . vt te alloq̃rer . tibi q; valedi-
cerẽ quia cũ poſtea dies phebea luſtrarit lam
pade terras , ego moaſteriũ icroibo . Cui rñ-
di iq̃ens . appme q̃tũ m̃ eſt q; vidẽ te me-
rui . p̃ſtim cũ diuino afflatu ſpũ int̃ bonos
ꝓbem ipẽ vitã decreueris actitare . tũ ille .
ora pro me inq̃ o mgr̃ et vale . reſpondi .
votũ ſecũdet qui p̃t tuum de9 . et tu vale q̃m-
optime . Conformacõ eſt cum hũana actio
rei irrationabili tribuitur , vt cum paries
dicitur ridere vel loqui vl' intelligere loquẽtẽ
ſeu audire / exemplum vt ſi papirus loqui
poſſit . nõne taliter loqueretur . magnam
abs te o ſcriptor patior iniuriam . tu calami
acumine crebro meam teris ſuperficiem .
z cãdidũ ꝓ9 vultũ tetro maculas atramẽto .

Significatio ē cū paucioꝛa dicꝰ ꝛ pluꝛa ſigni-
camꝰ . et fit mltiplicit . p ābiguū vt iſti nō
ē ꝯcluſū . intelligit enim l' ꝯpt fidē l' furacita
te . p expuſationē vt iſte ē velocioꝛ vēto . p cōſe
quēciā vt iſte ē īſpectoꝛ culoꝝ id ē rcōr ſcho
larium . p ſimilitudinem noli prodē . iudas
periit . id eſt ſicut dampnatus eſt . ita tu ꝙ
ſi ꝓdeis aliquem dampnateris . Breuitas
eſt cū mlta fcā ꝟbis pauculis efferunt . vt
ſolū dicat / quid factū eſt . n̄ aūt quemad-
modū geſtū eſt ēfēat . exemplū . vt xps eſt
natꝰ / adoratꝰ . baptizatꝰ / tēptatꝰ / collegit
diſcipulos / docuit . ſanauit . paſſꝰ eſt / obiit
ēſurēxit . apparuit diſcipulis / aſcēdit / hic
color in gramatica oliopomenon appellatur .
Demōſtracō ē / cū ēs vti geſta ē / narrat vt
pſone / animi pſonaꝝ / verba geſtus . mo-
tꝰ . cauſe . loca tempoꝛa occaſiones . ſpacia .
modi . facultates abſolute patefiant Et per
hūc colorē euangeliſte paſſionē criſti egre-
gie demōſtrarūt . in ſcpcōe vite cuiuſcꝫ ſancti
l' alteius . apud oēs hiſtoꝛiogꝛphos celeber-
rime practicatur ꝛcē

Expliciūt coloēs rethoicales
cū ꝯcoꝛdancijs figurarum ꝛcē

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf